

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 5 lutego 2007 r.

Nr 35

TREŚĆ:

Poz.:

ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY

- 698** — nr 2 z dnia 31 stycznia 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego..... 5315

UCHWAŁY RAD POWIATÓW:

- 699** — uchwała nr 18/III/06 Rady Powiatu w Sierpcu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu powiatu sierpeckiego na rok 2007..... 5349
- 700** — uchwała nr 20/III/06 Rady Powiatu w Sierpcu z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie zmian do Statutu Powiatu Sierpeckiego..... 5364
- 701** — uchwała nr III/17/2006 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie zmian w budżecie na 2006 rok..... 5364
- 702** — uchwała nr III/18/2006 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki..... 5397
- 703** — uchwała nr III/19/2006 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie wydatków nie wygasających z upływem roku budżetowego..... 5400
- 704** — uchwała nr III/20/2006 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 28 grudnia 2006r. zmieniająca uchwałę w sprawie poręczenia długoterminowego kredytu Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płońsku..... 5400

UCHWAŁY RAD GMIN:

- 705** — uchwała nr IV/18/06 Rady Gminy w Bielanych z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie dokonania zmian budżetu gminy..... 5404
- 706** — uchwała nr IV/19/06 Rady Gminy w Bielanych z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2007..... 5406
- 707** — uchwała nr IV/21/06 Rady Gminy Bielany z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie zmiany uchwały nr III/12/06 Rady Gminy Bielany z dnia 5 grudnia 2006r. w sprawie określenia stawek podatków od nieruchomości i opłaty administracyjnej na 2007 rok oraz zwolnień w podatku od nieruchomości..... 5421
- 708** — uchwała nr IV/24/06 Rady Gminy Bielany z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli..... 5422
- 709** — uchwała nr III/18/06 Rady Gminy Baranowo z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2006 rok..... 5427
- 710** — uchwała nr IV/16/2006 Rady Gminy Somianka z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie zmian do uchwały budżetowej nr XXX/161/05 z dnia 22 grudnia 2005r. 5433
- 711** — uchwała nr IV/17/2006 Rady Gminy Somianka z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Somianka na rok 2007..... 5434

- 712** — uchwała nr IV/18/2006 Rady Gminy Somianka z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie nadania nazw ulic w miejscowości Popowo-Parcele..... 5453
- 713** — uchwała nr 5/II/06 Rady Miejskiej w Szydłowcu z dnia 5 grudnia 2006r. w sprawie zmian w budżecie gminy Szydłowiec w 2006 roku..... 5454
- 714** — uchwała nr 13/III/06 Rady Gminy Czernice Borowe z dnia 21 grudnia 2006r. w sprawie zmian uchwały nr 203/XXVI/05 Rady Gminy Czernice Borowe z dnia 6 grudnia 2005r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2006 rok..... 5465
- 715** — uchwała nr 15/III/06 Rady Gminy Czernice Borowe z dnia 21 grudnia 2006r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Czernice Borowe na rok 2007..... 5470

ZARZĄDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH GMIN:

- 716** — zarządzenie nr 3/2006 Wójta Gminy Izabelin z dnia 14 grudnia 2006r. w sprawie zmiany budżetu oraz zmian w budżecie na 2006 rok..... 5493
- 717** — zarządzenie nr 43/2006 Wójta Gminy Rzekuń z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2006 rok..... 5495
- 718** — zarządzenie nr 6/2006 Wójta Gminy Poświętne z dnia 28 grudnia 2006r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2006 rok..... 5497
- 719** — zarządzenie nr 7/2006 Wójta Gminy Poświętne z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2006 rok..... 5499
- 720** — zarządzenie nr 63 Wójta Gminy Stromiec z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie zmian w budżecie..... 5501
- 721** — zarządzenie nr 37/06 Wójta Gminy w Krasnosielcu z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2006 rok..... 5505
- 722** — zarządzenie nr 25/2007 Burmistrza Przasnysza z dnia 3 stycznia 2007r. w sprawie opracowania układu wykonawczego budżetu miasta Przasnysza na 2007 rok..... 5506
- 723** — zarządzenie nr 474/2006 Prezydenta Miasta Siedlce z dnia 29 grudnia 2006r. w sprawie zwiększeń oraz przeniesień środków budżetowych..... 5523

OBWIESZCZENIE WOJEWODY

- 724** — z dnia 31 stycznia 2007r. w sprawie ogłoszenia informacji o wykreśleniu z Rejestru Związków Międzygminnych Związku Międzygminnego „Centrum” z siedzibą w Trojanowie..... 5532

698

ROZPORZĄDZENIE Nr 2 WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

z dnia 31 stycznia 2007 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880 oraz z 2005r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 172, poz. 6757) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Nadzór nad wykonaniem rozporządzenia powierza się Wojewódzkiemu Konserwatorowi Przyrody.

§ 3. Rozporządzenie podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty w gminach i powiatach, których dotyczy.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Wojewoda Mazowiecki:
Wojciech Dąbrowski

Załącznik
do rozporządzenia nr 2
Wojewody Mazowieckiego
z dnia 31 stycznia 2007r.

Dział I

Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji

Rozdział 1

Ogólne cele ochrony wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych

§ 1.1. Celem ochrony wartości przyrodniczych Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego zwanego dalej „Parkiem” jest:

- 1) zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jej doliny z dużą liczbą starorzeczy i odnóg oraz procesów morfogenetycznych kształtujących system ekologiczny doliny;
- 2) zachowanie pozostałości dużych kompleksów leśnych oraz bogactwa ich szaty roślinnej obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;
- 3) zachowanie muraw psammofilnych i ksero-termicznych oraz łęgów nadrzecznych;

- 4) zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów;
- 5) stabilizowanie i wzbogacanie różnorodności biologicznej na poziomie ekosystemów, gatunków i genotypów;
- 6) przywracanie wartości przyrodniczych utraconych lub naruszonych w wyniku działalności człowieka;
- 7) poprawa efektywności metod ochrony przyrody przez doskonalenie stosowanych metod i wprowadzanie nowych;
- 8) sukcesywna poprawa stanu wszystkich elementów środowiska, dzięki podejmowanym działaniom infrastrukturalnym;
- 9) optymalizacja zasad korzystania z zasobów przyrody w warunkach gospodarczego użytkowania terenu.

2. Celem ochrony wartości historycznych i kulturowych Parku jest:

- 1) zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej;

- 2) zachowanie tradycyjnych funkcji wsi oraz rozwój rękodzieła ludowego;
- 3) ochrona elementów dziedzictwa kulturowego.

3. Celem ochrony walorów krajobrazowych Parku jest:

- 1) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego;
- 2) zachowanie wysokich skarp erozyjnych wysoczyzn okalających rzeki Bug i Narew oraz tarasu nadzalewowego z licznymi parabolicznymi wydmyami.

Rozdział 2

Szczegółowe cele ochrony przyrody

§ 2.1. Celem ochrony litosfery jest:

- 1) zachowanie charakterystycznych struktur geologicznych i geomorfologicznych;
- 2) zachowanie zespołów form ukształtowania terenu reprezentujących zestawy cech charakterystycznych dla typów morfogenetycznych, w tym form ukształtowania terenu o unikalnych kształtach;
- 3) utrzymanie na wybranych terenach dynamiki naturalnych procesów geomorfologicznych;
- 4) zachowanie struktur litogenicznych warunkujących istnienie ekosystemów istotnych z przyrodniczego lub gospodarczego punktu widzenia;
- 5) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
- 6) przywracanie naturalnego funkcjonowania systemu hydrogeologicznego Parku;
- 7) zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony gleb organicznych.

2. Celem ochrony ekosystemów wodnych jest:

- 1) gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu;
- 2) poprawa stanu czystości wód powierzchniowych;
- 3) ochrona i przywracanie elementów naturalnej struktury hydrograficznej;
- 4) zachowanie trwałego funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych;
- 5) przeciwdziałanie wzrostowi trofii środowiska gruntowo – wodnego;
- 6) zachowanie charakterystycznej różnorodności biologicznej środowisk wodnych;

- 7) optymalizacja zasad gospodarczego użytkowania wód gwarantujących utrzymanie zasobności wodnej terenu, naturalnej struktury hydrograficznej oraz różnorodności biologicznej środowisk wodnych.

3. Celem ochrony zbiorowisk roślinnych jest:

- 1) zachowanie dotychczasowej różnorodności zbiorowisk roślinnych;
- 2) ochrona prawna najcenniejszych i najlepiej zachowanych fitocenz naturalnych i półnaturalnych, w tym przede wszystkim muraw psammofilnych i kserotermicznych oraz łągów nadrzecznych;
- 3) przywracanie zbiorowiskom wartości przyrodniczych częściowo utraconych lub naruszonych w wyniku działalności człowieka, w tym zwłaszcza renaturyzacja siedlisk hydrogenicznych;
- 4) odtwarzanie ekosystemów leśnych o składach gatunkowych zgodnych z siedliskiem i przebudowa drzewostanów monokulturowych;
- 5) aktywna ochrona fitocenz półnaturalnych przez sterowanie kierunkiem i przebiegiem sukcesji;
- 6) optymalizacja zasad korzystania z zasobów szaty roślinnej w warunkach rolniczego, leśnego i rekreacyjnego użytkowania terenu.

4. Celem ochrony gatunków grzybów, porostów i roślin wyższych oraz ich siedlisk jest:

- 1) utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach w typowych dla nich fitocenzach, zwłaszcza wodnych i bagiennych;
- 2) zapewnienie warunków do wzrostu liczebności populacji rzadkich, ginących i cennych gatunków;
- 3) przywracanie utraconych wartości florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych;
- 4) ograniczenie rozprzestrzeniania się antropofitów: robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*, czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*, klonu jesionolistnego *Acer negundo* i niecierpka pospolitego *Impatiens parviflora*;
- 5) restytucja gatunków na siedliska i stanowiska, na których w przeszłości występowały;
- 6) optymalizacja zasad gospodarczego użytkowania obszaru Parku gwarantujących utrzymanie wysokiej różnorodności grzybów, porostów i roślin wyższych.

5. Celem ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk jest:

- 1) zachowanie jak największej różnorodności gatunkowej zgrupowań zwierząt w naturalnych miejscach ich bytowania, a zwłaszcza zgrupowań najcenniejszych pod względem przyrodniczym na terenie Parku - na obszarach podmokłych;
- 2) zapobieganie degradacji zgrupowań zwierząt przez ochronę ich siedlisk;
- 3) utrzymanie wysokiej mozaikowości środowiska z dużym udziałem ekotonów, warunkującej bogactwo i różnorodność zgrupowań zwierząt, a także utrzymanie i tworzenie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt;
- 4) renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub seminaturalnych stosunków wodnych i spowolnienie naturalnej sukcesji;
- 5) utrzymanie odpowiednio licznych populacji poszczególnych gatunków zwierząt, zwłaszcza rzadkich i zagrożonych, warunkujących zachowanie odpowiedniej puli genowej umożliwiającej ich przetrwanie;
- 6) tworzenie ostoi dla fauny przez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym;
- 7) optymalizacja zasad gospodarczego użytkowania obszaru Parku gwarantujących utrzymanie wysokiej różnorodności fauny.

6. Celem ochrony siedlisk przyrodniczych jest:

- 1) utrzymanie powierzchni siedlisk przyrodniczych typowych dla Parku i przywrócenie im wartości przyrodniczych, utraconych lub naruszonych w wyniku działalności człowieka;
- 2) uzupełnianie sieci obszarów objętych ochroną prawną o odpowiednio rozległe powierzchnie zróżnicowanych siedlisk, charakteryzujących się występowaniem dużej liczby gatunków chronionych, zagrożonych i rzadkich.

7. Celem ochrony krajobrazów jest:

- 1) zachowanie i kształtowanie regionalnych cech fizjonomii krajobrazu Parku związanych z tradycyjnymi sposobami gospodarowania;
- 2) ochrona wyróżniających się wizualnie form geomorfologicznych, w tym przede wszystkim wysokich skarp erozyjnych wysoczyzn okalają-

cych rzeki Bug i Narew oraz tarasu nadzalewowego z licznymi parabolicznymi wydhami;

- 3) przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich potencjalnych wartości krajobrazowych i przyrodniczych;
- 4) kształtowanie struktury funkcjonalno - przestrzennej Parku, właściwej dla rozwoju jego funkcji poprzez:
  - a) rozmieszczenie funkcji obszaru w sposób niepowodujący obniżenia lub utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych oraz niekolidujących ze sobą wzajemnie,
  - b) optymalizację układu osadniczego, w tym ograniczanie rozpraszania zabudowy,
  - c) przeciwdziałanie dysharmonii w krajobrazie,
  - d) zachowanie wewnątrz i otwarcie widokowych o szczególnych wartościach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego, jak i w krajobrazie kulturowym.

8. Celem ochrony wartości kulturowych jest:

- 1) zachowanie, wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem;
- 2) rewitalizacja i rewaloryzacja przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego;
- 3) ochrona i utrwalanie tożsamości kulturowej obszaru Parku, zwłaszcza:
  - a) kultury organizacji przestrzennej historycznych struktur osadniczych oraz swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,
  - b) ciągłości procesu dziejowego budowania struktury środowiska kulturowego poprzez stosowanie „zasady dobrej kontynuacji”,
  - c) odtwarzanie i ożywianie lokalnych tradycji.

Rozdział 3

Spoleczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji celów ochrony przyrody

§ 3.1. Polityka przestrzenna oraz zasady, kierunki i formy działania podejmowane na terenie Parku powinny umożliwiać zachowanie, popularyzację i upowszechnianie wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju.

2. Formami działalności społeczno - gospodarczej zgodnymi z regionalną tradycją oraz gwarantującymi utrzymanie wysokich wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego Parku przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego standar-

du życia mieszkańców Parku i podnoszenia poziomu cywilizacyjnego są:

- 1) leśnictwo ukierunkowane na naturalizację lasów w warunkach ich gospodarczej eksploatacji;
- 2) rolnictwo zrównoważone i ekologiczne;
- 3) turystyka krajoznawcza i kwalifikowana oraz agroturystyka;
- 4) nieuciążliwe dla środowiska przetwórstwo lokalnych zasobów.

3. Aktywność mieszkańców powinna być rozwijana w dziedzinach związanych z obsługą funkcji Parku (usługi związane z obsługą ruchu turystycznego, agroturystyka, kultura, nauka, dydaktyka, krajoznawstwo, techniczna infrastruktura ochrony środowiska).

4. Warunkiem realizacji celów ochrony przyrody Parku jest kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody jako dziedzictwa i bogactwa narodowego.

Dział II

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 4.1. Głównymi zagrożeniami wewnętrznymi Parku są:

- 1) postępujące przesuszenie terenu Parku, zwłaszcza terenów leśnych i łąkowych wskutek:
  - a) przyspieszonego odpływu wody systemem rowów melioracyjnych,
  - b) zmiany stosunków wodnych, w tym zasięgu zalewów dolin wodami rzecznyymi w wyniku budowy wałów przeciwpowodziowych, powodujących zmiany funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych,
  - c) zanikania stanowisk i siedlisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt,
  - d) zmniejszania arealu przyrodniczych siedlisk chronionych i niekorzystnych zmian w tych siedliskach oraz zmniejszania retencji wodnej obszaru;
- 2) presja inwestycyjna, zarówno legalna odbywająca się w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz chaotyczna zabudowa realizowana w oparciu o jednostkowe decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a także decyzje o lokalizacji celu publicznego, jak i samowole budowlane – powodujące fragmentację terenów otwartych, zmniejsze-

nie różnorodności biologicznej Parku oraz negatywne przekształcenie krajobrazu wiejskiego;

- 3) nieproporcjonalnie duże, w stosunku do zakładanego wzrostu liczby ludności, wielkości zrealizowanych inwestycji i dotychczasowych trendów rozwoju, tereny planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne;
- 4) planowana realizacja obiektów budowlanych na terenach bezpośredniego zagrożenia powodziowego mogąca przyczynić się do degradacji gleb organicznych oraz skażenia wód Narwi i Jeziora Zegrzyńskiego na skutek sezonowego gromadzenia dużej ilości ścieków w lokalnych szambach oraz zagrożenia ich wyciekami w przypadku wezbrania wód;
- 5) ekspansja obcego architektonicznie, bezstylowego, szpecącego krajobraz budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego, nieestetycznych ogrodzeń będących barierą na trasach przemieszczania zwierząt, a także dowolna modernizacja budynków, powodująca degradację walorów estetycznych istniejącej historycznej zabudowy oraz zanik cech charakterystycznych dla regionalnego budownictwa;
- 6) zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane punktowymi zrzutami nieoczyszczonych ścieków bytowo - gospodarczych oraz spływami zanieczyszczonych wód z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych, skutkujące pogorszeniem właściwości fizyczno-chemicznych wód prowadzącym do niekorzystnych zmian jakościowych i ilościowych roślinności oraz zgrupowań zwierząt, degradacji biocenoz i osłabienia procesów samooczyszczania, a także do ograniczenia możliwości gospodarczego wykorzystania wód;
- 7) przyspieszona eutrofizacja i przeżyźnienie (hypertrofizacja) zbiorników wodnych w wyniku silnego obciążenia pierwiastkami troficznymi: azotem i fosforem ze źródeł punktowych (zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych) i rozproszonych (spływ powierzchniowy z gruntów rolnych) przejawiająca się degradacją ich ekosystemów, w tym w szczególności wysoką zawartością w wodzie zawiesiny organicznej, występowaniem rozległych, długotrwałych deficytów tlenowych, spadkiem różnorodności gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, przyspieszonym zamulaniem, wypłycaaniem i zarastaniem zbiorników;

- 8) samoistna sukcesja lasu lub celowe zalesienia powodujące zmniejszanie i fragmentację arealu cennych zbiorowisk roślinnych terenów otwartych (łąkowych, torfowiskowych, murawowych) oraz zmiany jakościowe i ilościowe związanych z nimi zgrupowań zwierząt;
  - 9) ekspansja i celowe wprowadzanie obcych i synantropijnych gatunków roślin, zwłaszcza robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego i klonu jesionolistnego przyczyniająca się do zmiany różnorodności biologicznej na poziomie lokalnym;
  - 10) pozyskiwanie gatunków roślin, zwierząt i grzybów z uwagi na ich walory estetyczne (w tym motyle) i wartość użytkową (w tym grzyby, zioła, ryby, bezkręgowce – pijawka lekarska) w sposób trwale zagrażający zmniejszeniu liczebności, ograniczeniu arealu albo zanikowi ich populacji;
  - 11) zaśmiecanie terenu Parku, w tym przede wszystkim w obszarach koncentracji ruchu turystycznego, skutkujące obniżeniem wartości estetycznych krajobrazu;
  - 12) przekształcenia historycznych układów przestrzennych wsi na skutek dowolnych wtórnych podziałów parcelacyjnych;
  - 13) destrukcja i dewastacja zabytków architektury, parków, alei zabytkowych i cmentarzy;
  - 14) zakłócenia osi i panoram widokowych na zespoły zabytkowe obniżające ich walory ekspozycyjne.
2. Głównymi zagrożeniami zewnętrznymi Parku są:
- 1) presja urbanizacyjna na terenie otuliny Parku powodująca dalszą fragmentację terenów otwartych, zmniejszenie różnorodności biologicznej oraz wzrost ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych na obszar Parku, w tym przede wszystkim presja zabudowy rekreacyjnej w dolinie Liwca powodująca zmniejszanie arealu lub zanikanie siedlisk i stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
  - 2) nieproporcjonalnie duże, w stosunku do zakładanego wzrostu liczby ludności, wielkości zrealizowanych inwestycji i dotychczasowych trendów rozwoju, tereny planowane do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w bezpośrednim sąsiedztwie Parku;
  - 3) punktowe zrzuty ścieków bytowo - gospodarczych i przemysłowych oraz spływy powierzchniowe z obszarów użytkowanych rolni-

- 4) brak jednolitej polityki ochrony zasobów przyrodniczych i zarządzania krajobrazem w dolinie Bugu na skutek zróżnicowanych reżimów ochronnych zagrażający ciągłości struktur przyrodniczych wzdłuż oraz w przekroju poprzecznym doliny rzeki;
- 5) zmiany klimatyczne powodujące wieloletnie zmniejszanie ilości opadów atmosferycznych;
- 6) zanik lub nieprawidłowe funkcjonowanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych łączących obszar Parku z innymi obszarami przyrodniczymi będących trasą migracji roślin, zwierząt i grzybów.

3. Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych określono w Dziale IV i Dziale VII.

Dział III

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 5.1. Dla obszaru Parku określono:

- 1) ustalenia ogólne obowiązujące na całym terenie objętym planem ochrony;
- 2) ustalenia szczegółowe obowiązujące dla poszczególnych terenów składających się na strukturę funkcjonalno-przestrzenną Parku, zwanych dalej strefami.

2. Każdą strefę funkcjonalno-przestrzenną oznaczono w tekście niniejszego załącznika oraz na mapie stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia identyfikatorem literowo-cyfrowym, przy czym symbol literowy oznacza główną funkcję strefy, a następująca po nim liczba oznacza numer kolejnej strefy.

3. Na obszarze Parku wyznacza się następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne:

- A - Strefa ochrony konserwatorskiej wprowadzona celem objęcia formami ochrony obszarów i obiektów o najcenniejszych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych oraz dla istniejących rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych, którą tworzą:
- 1) AIR – istniejące rezerваты przyrody;
  - 2) AIU - istniejące użytki ekologiczne;
  - 3) APR - projektowane rezerваты przyrody lub powiększenie istniejących rezerwatów przyrody;
  - 4) APU - projektowane użytki ekologiczne;

5) APZ – obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków.

B – Strefy działań ochronnych:

I. BCS – strefa ochrony czynnej stabilizującej wprowadzona celem utrzymania istniejącej skali i sposobu użytkowania terenu, którą tworzą:

1) BCS I - strefa zachowania krajobrazu rolniczego, w tym mozaiki polno-łąkowo-leśnej:

a) BCS IA - strefa produkcji rolnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej,

b) BCS IB - strefa produkcji rolnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i zagospodarowania rekreacyjnego;

2) BCS II - strefa zachowania harmonijnego krajobrazu kulturowego:

a) BCS IIA - strefa zachowania cennych wartości kultury,

b) BCS IIB - strefa osadnictwa wiejskiego;

3) BCS III - strefa zachowania krajobrazu leśnego, w tym dużych kompleksów leśnych;

II. BCR – strefa ochrony czynnej renaturyzacyjnej wprowadzona celem przywrócenia wcześniej istniejących warunków rozwoju biotopów lub odtworzenia elementów krajobrazu kulturowego, którą tworzą:

1) BCR I - strefa renaturyzacji zdegradowanych ekosystemów hydrogenicznym;

2) BCR II - strefa rewaloryzacji techniczno-architektonicznej krajobrazu kulturowego;

III. BCK – strefa ochrony czynnej kreatywnej wprowadzona celem zmiany istniejącego

stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego poprzez wywołanie ukierunkowanych i kontrolowanych procesów, którą tworzą:

1) BCK I - strefa kształtowania zróżnicowanej struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej drzewostanów;

2) BCK II - strefa poprawy stosunków wodnych ekosystemów hydrogenicznym;

3) BCK III - strefa przeciwdziałania zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych (łąkowych, torfowiskowych, murawowych) w wyniku samostnej sukcesji lasu lub celowego zalesiania;

4) BCK IV - strefa przekształceń funkcjonalno-przestrzennych elementów krajobrazu kulturowego;

IV. BCE – strefa ochrony czynnej eksperymentalnej wprowadzona celem sprawdzenia efektu aktywnej ochrony określonego elementu przyrody.

Dział IV

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz ich skutków

Rozdział 1

Istniejące i projektowane formy ochrony przyrody

§ 6.1. Prace związane z ochroną istniejących rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i pomników przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 7.1. Wskazuje się do powiększenia lub uznania za rezerwat przyrody 6 obiektów o łącznej powierzchni 1114,51ha, obejmujących głównie ekosystemy leśne i łąkowe (według tabeli):

Poz.	Kod strefy	Nazwa	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
1.	APR 1	Powiększenie rezerwatu „Moczydło”	Gmina Stoczek, oddz. 67, 72, 73, 77, 78 oraz częściowo lasy prywatne	Powiększenie o 273,66	Powiększenie rezerwatu w kierunku południowym i południowo-zachodnim. Strefa stanowi lokalne obniżenie terenu wypełnione głównie osadami organicznymi. Dominują tutaj dobrze zachowane olsy <i>Carici elongatae – Alnetum</i> , bory wilgotne <i>Molinio - Pinetum</i> i bagienne <i>Vaccinio uliginosi – Pinetum</i> , a także teren otwarty z turzycowiskami (oczka wodne). Do gatunków chronionych we florze należą dwa

					gatunki widłaków: widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i> i widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> , a na polanach śródleśnych storczyki: podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> , kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i> oraz storczyki z rodzaju <i>Dactylorhiza</i> . Do innych rzadkich gatunków we florze należy <i>Ledum palustre</i> , a bardzo rzadkich - goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> . Do rzadszych gatunków ptaków stwierdzonych w tym miejscu należy: cyraneczka <i>Anas crecca</i> , brodziec samotny <i>Tringa ochropus</i> i żuraw <i>Grus grus</i> . Jest to także ostoja dzika <i>Sus scrofa</i> i sarny <i>Capreolus capreolus</i> . Obszar zasiedlony jest przez bogatą entomofaunę, w tym przez liczne gatunki motyli, chrząszczy, blonków, muchówek i pluskwiaków.
2.	APR 3	Rezerwat leśny „Ols Garnek”	1km na wschód od miejscowości Garnek, gmina Ceranów, północna część oddziałów 23-27 oraz przylegająca od północy zabagniona łąka	134,57	Jeden z najlepiej zachowanych fragmentów olsów w dolinie Bugu. W drzewostanie dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , ale znaczny jest też udział brzozy brodawkowatej <i>Betula verrucosa</i> . Obszar ten charakteryzuje się występowaniem znacznej liczby obumarłych drzew, które mają duże znaczenie dla dziuplaków. Część drzew leżących na ziemi jest ważna dla bezkręgowców, głównie owadów. Cenna jest także podmokła łąka przylegająca do olsu, na której między innymi rośnie welnianka <i>Eriophorum</i> oraz storczyki <i>Orchis</i> . Znajduje się tu także niewielkie oczko wodne porośnięte trzciną <i>Phragmites australis</i> . Obszar ten stanowi miejsce żerowania ptaków drapieżnych i ssaków leśnych. Gniazdują tam: świerszczak <i>Locustella naevia</i> , żuraw <i>Grus grus</i> , dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i> i derkacz <i>Crex crex</i> . Przeprowadzone wstępne badania dotyczące <i>Macrolepidoptera</i> i <i>Heterocera</i> wskazują na występowanie bogatej grupy ciem z rodziny <i>Noctuidae</i> i pokrewnych.
3.	APR 4	Rezerwat leśny „Ols nad Czarną Strugą”	1km na północ od miejscowości Dziecioły Dalsze, gmina Ceranów, Sterdyń	363,95	Stanowisko rzadkich gatunków ptaków, takich jak: orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> i żuraw <i>Grus grus</i> i nielicznych, jak jarząbek <i>Bonasa bonasia</i> . Do ssaków stwierdzonych na tym terenie zalicza się sarnę <i>Capreolus capreolus</i> i dzika <i>Sus scrofa</i> . Drogą przylegającą do oddziałów 114, 118 prowadzi ścieżka edukacyjna „Uroczysko Sterdyń”.
4.	APR 5	Rezerwat florystyczny „Jezioro Kotło”	Jezioro Kotło wraz z sąsiednimi starorzeczami, gmina Sadowne	143,05	Jezioro Kotło jest jednym z najciekawszych starorzeczy Bugu. Przy wysokich stanach wody łączy się z Bugiem. Występujące na wszystkich starorzeczach zbiorniska wodne i nadwodne stanowią ponad połowę zbiornisk tego typu występujących na Niżu Polski. Starorzeczca sąsiadują z terenami łąkowymi oraz niewielkimi fragmentami muraw psammofilnych. Ciekawsze gatunki flory reprezentują: grązeł żółty <i>Nuphar lutea</i> , grzybienie białe <i>Nymphaea alba</i> , starzec bagienny <i>Senecio paludosus</i> , czosnek kątowny <i>Allium angulosum</i> , jeżogłówka najmniejsza <i>Sparganium minimum</i> , groszek błotny <i>Lathyrus palustris</i> , selernica żyłkowana <i>Cnidium dubium</i> , lepnicza tatarska <i>Silene tatarica</i> . Obszar jest dosyć silnie wykorzystywany rekreacyjnie. W jego bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczono obszar zabudowy pod funkcje rekreacyjne.
5.	APR 6	Powiększenie rezerwatu „Wilcze Błota”	na północny - zachód od miejscowości Ostrówek Węgrowski, gmina Łochów	Powiększenie o 88,12	Misa deflacyjna wykształcona na plejstocenijskim tarasie nadzalewowym Bugu zbudowana z utworów torfowych z ukształtowanymi na nich glebami murszowo-mineralnymi z wykształconymi różnorodnymi zbiorowiskami roślinnymi, stanowiącymi użytki zielone z zadrzewieniami i zakrzewieniami. Jest to miejsce łęgowe ptaków należących do różnych grup ekologicznych, w tym wodno-błotnych. Łąki proponowane do włączenia do rezerwatu stanowią własność prywatną. Na ich terenie stwierdzono m.in. wiele okazów czerwono kwitnących storczyków z rodzaju <i>Dactylorhiza</i> oraz kruszczyka błot-

					nego <i>Epipactis helleborine</i> . Do gatunków objętych częściową ochroną należą m.in. kocanki piaskowe <i>Helichrisum arenarium</i> i bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> .
6.	APR 7	Rezerwat florystyczny „Łąki koło Szumina”	na północny-zachód od miejscowości Szumina, gmina Łochów	111,16	Teren obejmuje łąki i starorzecza o charakterze zbliżonym do naturalnego położone w zakolu Bugu. Na niewielkich wyniesieniach spotyka się także fragmenty muraw psammofilnych z elementami muraw kserotermicznych. Występują tu także tereny leśne (głównie drzewostany sosnowe) oraz niewielkie fragmenty zadrzewień i zakrzewień. Obok bogatego inwentarza zbiorowisk łąkowych, murawowych i zaroślowych występuje tu nagromadzenie gatunków chronionych i rzadkich, jak: grązeł żółty <i>Nuphar lutea</i> , grzybień białe <i>Nymphaea alba</i> , starzec bagienny <i>Senecio paludosus</i> , wilczomlecz błyszczący <i>Euphorbia lucida</i> , gnidosz błotny <i>Pedicularis palustris</i> . Obszar dość silnie wykorzystywany rekreacyjnie. W sąsiedztwie znajduje się obszar intensywnej zabudowy rekreacji indywidualnej.

2. Wskazuje się do objęcia ochroną w formie użytków ekologicznych 9 obiektów o łącznej powierzchni 237,95ha, obejmujących głównie zbiorniki wodne, fragmenty łąk i lasów (według tabeli):

Poz.	Kod strefy	Główny przedmiot ochrony	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]	Charakterystyka
1.	APU 1	Torfianki na lewym tarasie zalewowym Bugu	Zlewnia Nowej Treblinki w okolicach miejscowości Poniatowo i Wólka Okraglik, gmina Kosów Lacki	167,65	Holocenijski taras zalewowy Bugu zbudowany z utworów torfowych z wykształconymi glebami torfowymi. Powierzchnię urozmaicają torfianki. Obszar jest wykorzystywany rolniczo (użytki zielone, głównie łąki kośne). W zachodniej części znajdują się większe płaty zadrzewień. Występuje tutaj wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin, w tym przede wszystkim goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> , goździk pyszny <i>Dianthus superbus</i> , grązeł żółty <i>Nuphar lutea</i> , bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> .
2.	APU 2	Torfianki na lewym tarasie zalewowym Bugu	Zlewnia Nowej Treblinki w okolicy miejscowości Złotki, gmina Sądowe	26,76	Niewielkie zbiorniki wodne powstałe w wyniku eksploatacji torfu na tarasie zalewowym Bugu wśród użytków zielonych.
3.	APU 3	Oczko wodne koło miejscowości Tokary	Na południe od miejscowości Tokary, gmina Korczew	2,96	Dwa niewielkie, w dużym stopniu zarośnięte zbiorniki wodne otoczone łąkami kośnymi usytuowane około 40m i 100m od drogi przy kolonii Tokary w dolinie rzeki Toczna. Są to miejsca rozrodu płazów z rodzaju <i>Rana</i> i <i>Triturus</i> oraz stanowisko lęgowe błotniaka stawowego <i>Circus aeruginosus</i> i kokoszki <i>Gallinula chloropus</i> . Oczka wodne są także miejscem rozrodu licznych owadów (ważek, pluskwiaków różnoskrzydłych, chrząszczy).
4.	APU 4	Stawy koło osiedla Zabórów	Przy osiedlu Zabórów na skraju oddziału nr 112, gmina Przesmyki	3,66	Dwa zbiorniki pochodzenia antropogenicznego otoczone zadrzewieniami. Oprócz odbywającej tu lęgi krzyżówki <i>Anas platyrhynchos</i> stwierdzono występowanie rzadkich gatunków zwierząt: pijawki lekarskiej <i>Hirudo medicinalis</i> i traszki zwyczajnej <i>Triturus vulgaris</i> . Stawy są także miejscem rozrodu licznych owadów (ważek, pluskwiaków różnoskrzydłych, chrząszczy). Miejsce to zasługuje na uwagę ze względu na duże wartości dydaktyczne.
5.	APU 5	Oczko wodne koło miejscowości Miednik	Przy miejscowości Miednik, gmina Stoczek	2,77	Bezodpływowe oczko wodne wraz z przylegającą łąką. Wokół rozciągają się pola, a w niedalekiej odległości lasy, przez co proponowany użytek ma duże znaczenie przede wszystkim jako miejsce rozrodu płazów z rodzaju <i>Rana</i> i <i>Triturus</i> . Stwierdzono tu także zaskrońca <i>Natrix natrix</i> oraz kilka lęgowych gatunków ptaków, w tym krzyżówkę <i>Anas platyrhynchos</i> , błotniaka stawo-

					wego <i>Circus aeruginosus</i> i trzciniaka <i>Acrocephalus arundinaceus</i> . Jest to także miejsce rozrodu licznych owadów (ważek, pluskwiaków różnoskrzydłych, chrząszczy).
6.	APU 6	Obniżenie terenu koło miejscowości Gnojno	Na południowy-zachód od miejscowości Gnojno, gmina Pułtusk	7,04	Małowniczo położone obniżenie terenu w dolinie Narwi, wypełnione wodą, otoczone lasem, a także piaszczystymi murawami. W części obejmuje ono zalany, obumierający ols, co nadaje mu niezwykle wygląd. Stwierdzono tu gniazdowanie łabędzia niemego <i>Cygnus olor</i> , krzyżówki <i>Anas platyrhynchos</i> oraz miejsce rozrodu kumaka nizinnego <i>Bombina bombina</i> .
7.	APU 7	Starorzecze Narwi koło miejscowości Lipa	Na południe od miejscowości Lipa, gmina Pułtusk	10,49	Starorzecze położone na narwiańskim tarasie zalewowym wśród łąk, w części otoczone zadrzewieniem liściastym. Stwierdzono tu gniazdowanie łabędzia niemego <i>Cygnus olor</i> , cyranki <i>Anas querquedula</i> oraz miejsce rozrodu kumaka nizinnego <i>Bombina bombina</i> . Zaobserwowano również zapewne przelotnego świstuna <i>Anas penelope</i> i ślady występowania bobra <i>Castor fiber</i> . Jest to jedno z najbogatszych środowisk dla lepidopterofauny. Stwierdzono tu zarówno gatunki pospolite, zwłaszcza z rodziny <i>Nymphalidae</i> , jak i szereg gatunków rzadszych – przede wszystkim z rodziny <i>Lycaenidae</i> , jak i <i>Maculinea arion</i> .
8.	APU 8	Starorzecze Narwi koło miejscowości Szygówek	Na południe od miejscowości Szygówek, gmina Pułtusk	10,72	Otoczone lasem, małowniczo usytuowane starorzecze położone na narwiańskim tarasie zalewowym. Stwierdzono tu gniazdowanie jednej pary łabędzia niemego <i>Cygnus olor</i> oraz 2-3 par krzyżówki <i>Anas platyrhynchos</i> . Starorzecze jest miejscem żerowania czapli siwej <i>Ardea cinerea</i> , której kolonia mieści się w odległości 2km. Licznie występują tu płazy, w tym kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> i bezogonowe z rodzaju <i>Rana</i> . W zachodniej części zbiornika znajdują się żeremia bobra <i>Castor fiber</i> .
9.	APU 9	Ols koło miejscowości Orzełek	Na południowy-zachód od miejscowości Orzełek, gmina Sadowne	5,90	Dobrze zachowany ols graniczący z łąkami. Refugium bogate w entomofaunę związaną z podmokłymi środowiskami leśnymi.

3. W odniesieniu do obiektów postulowanych do objęcia formami ochrony przyrody ustala się:

- 1) do czasu uznania za rezerwat przyrody lub ustanowienia użytku ekologicznego obowiązują działania ochronne określone w § 8 niniejszego załącznika;
- 2) dopuszcza się objęcie ochroną postulowanych obiektów w innych formach ochrony przyrody niż określone w ust. 1 i 2;
- 3) dopuszcza się możliwość wyznaczenia innych obszarów do objęcia ochroną niż wymienione w ust. 1 i 2, jeśli wystąpią okoliczności wskazujące na potrzebę dodatkowej ochrony, w tym w

szczególności konieczność ochrony zagrożonych stanowisk roślin, zwierząt i grzybów;

- 4) dopuszcza się możliwość rezygnacji z uznania za rezerwat przyrody lub ustanowienia użytku ekologicznego obszarów wymienionych w ust. 1 i 2, jeśli wystąpią okoliczności wskazujące na niecelowość ochrony, w tym przede wszystkim bezpowrotna utrata wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Rozdział 2 Zakres i obszary realizacji działań ochronnych

§ 8. Działania ochronne obejmują:

Poz.	Przedmiot działań	Działania ochronne	Obszar objęty działaniami ochronnymi
1.	zachowanie celu ochrony projektowanego rezerwatu przyrody	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się poprawę stosunków wodnych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK II. 2. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 3. Uznaje się za konieczną przebudowę drzewostanów zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu. 	APR1 – Powiększenie rezerwatu „Moczydło”

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Nowy operat urządzania lasu uwzględni przeprowadzenie jedynie niezbędnych zabiegów hodowlanych: ograniczenie cięć trzebieżowych, zmniejszenie rozmiaru pozyskania drewna, w zależności od warunków stosowanie rębni zupełnej pasowej lc o wąskim pasie zrębu bądź rębni przerębowej, unikanie dużych powierzchni zrębowych. 5. W lasach prywatnych wycinkę drzew wykonuje się zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (Dz.U. z 2005r. Nr 45, poz. 435, Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399, Nr 175, poz.1460 i 1462). 6. Zaleca się pozostawianie na powierzchni drzew dziuplastych oraz leżaniny. 7. Dopuszcza się prowadzenie prac zrębowych jedynie w okresie zimy. <p>Ochrona przed presją turystyczną po rozpoczęciu funkcjonowania zagospodarowania turystycznego w strefie BCKIV 5 polega na monitorowaniu natężenia tego ruchu w granicach projektowanego powiększenia rezerwatu, a w przypadku nadmiernej presji turystycznej wprowadzeniu ograniczeń w poruszaniu się po terenie – tablice informujące o czasowym (w szczególności okres lęgów ptactwa) lub przestrzennym (najcenniejsze obszary poddane największej penetracji) ograniczeniu wstępu.</p>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się poprawę stosunków wodnych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK II. 2. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 3. Nowy operat urządzania lasu uwzględni przeprowadzenie jedynie niezbędnych zabiegów hodowlanych: ograniczenie cięć trzebieżowych, zmniejszenie rozmiaru pozyskania drewna, w zależności od warunków stosowanie rębni zupełnej pasowej lc o wąskim pasie zrębu bądź rębni przerębowej, unikanie dużych powierzchni zrębowych. 4. W lasach prywatnych wycinkę drzew wykonuje się zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach. 5. Zaleca się pozostawianie na powierzchni drzew dziuplastych oraz leżaniny. 6. Dopuszcza się prowadzenie prac zrębowych jedynie w okresie zimy. 	<p>APR3 - Rezerwat leśny „Ols Garnek”</p>
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się renaturyzację stosunków wodnych zgodnie z ustaleniami dla strefy BCR I. Dodatkowo, prace obejmują odtworzenie meandrów na odcinku około 8 km w obrębie olsów, w tym przez zabiegi biotechniczne w korycie. 2. Nowy operat urządzania lasu uwzględni przeprowadzenie jedynie niezbędnych zabiegów hodowlanych: ograniczenie cięć trzebieżowych, zmniejszenie rozmiaru pozyskania drewna, w zależności od warunków stosowanie rębni zupełnej pasowej lc, o wąskim pasie zrębu bądź rębni przerębowej, unikanie dużych powierzchni zrębowych. 3. W lasach prywatnych wycinkę drzew wykonuje się zgodnie z art.14a ustawy z dnia 28 września 1991r o lasach. 4. Zaleca się pozostawianie na powierzchni drzew dziuplastych oraz leżaniny. 5. Dopuszcza się prowadzenie prac zrębowych jedynie w okresie zimy. 	<p>APR4 - Rezerwat leśny „Ols nad Czarną Strugą”</p>
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 2. Ochrona przed presją turystyczną polega na monitorowaniu natężenia ruchu turystycznego, zwłaszcza w południowo-zachodniej części projektowanego rezerwatu, generowanego przez zainwestowanie rekreacyjne w strefie BCKIV2 Wilczogęby, a w przypadku nadmiernej presji turystycznej wprowadzeniu ograniczeń w poruszaniu się po terenie – tablice informujące o czasowym (w szczególności okres lęgów ptactwa) lub przestrzennym (najcenniejsze obszary poddane największej penetracji) ograniczeniu wstępu. 	<p>APR5 -Rezerwat florystyczny „Jeziro Kotło”</p>

		3. Ograniczenie poruszania się samochodów na międzywale, polega na ustawieniu znaku zakazu wjazdu na śródpolnej drodze dojazdowej nad Jezioro Kotło w uzgodnieniu z organem właściwym do spraw gospodarowania wodą.	
		1. Zaleca się renaturyzację stosunków wodnych zgodnie z ustaleniami dla strefy BCR I. 2. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III.	APR6 --Powiększenie rezerwatu „Wilcze Błota”
		1. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 2. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiorników. 3. Ochrona przed presją turystyczną polega na monitorowaniu natężenia ruchu turystycznego, a w przypadku nadmiernej presji turystycznej wprowadzeniu ograniczeń w poruszaniu się po terenie – tablice informujące o czasowym (w szczególności okres lęgów ptactwa) lub przestrzennym (najcenniejsze obszary poddane największej penetracji) ograniczeniu wstępu.	APR7 - Rezerwat florystyczny „Łąki koło Szumina”
2.	Zachowanie celu ochrony projektowanego użytku ekologicznego	1. Zaleca się renaturyzację stosunków wodnych zgodnie z ustaleniami dla strefy BCR I. 2. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 3. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiorników.	APU1 - Użytek ekologiczny Torfianki na lewym tarasie zalewowym Bugu
		1. Zaleca się poprawę stosunków wodnych obszaru zgodnie z ustaleniami dla stref BCK II. 2. Ustala się przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 3. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiorników.	APU2 - Użytek ekologiczny Torfianki na lewym tarasie zalewowym Bugu
		1. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiornika.	APU3 - Użytek ekologiczny Oczko wodne koło miejscowości Tokary
		1. Utrzymuje się dotychczasowy sposób i intensywność użytkowania terenu.	APU4 - Użytek ekologiczny Stawy koło osiedla Zaborów
		1. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiornika.	APU5 - Użytek ekologiczny - Oczko wodne koło miejscowości Miednik
		1. Ochrona przed presją turystyczną polega na monitorowaniu natężenia ruchu turystycznego, a w przypadku nadmiernej presji turystycznej wprowadzeniu ograniczeń w poruszaniu się po terenie – tablice informujące o czasowym (w szczególności okres lęgów ptactwa) lub przestrzennym (najcenniejsze obszary poddane największej penetracji) ograniczeniu wstępu.	APU6 - Użytek ekologiczny - Obniżenie terenu koło miejscowości Gnojno
		1. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzciniowy) wokół zbiornika. 2. Zaleca się ograniczenie możliwości dojazdu bezpośrednio do starorzecza poprzez nieulepszanie drogi prowadzącej do starorzecza oraz ustawienie znaku zakazu wjazdu w porozumieniu z zarządzającym drogą. 3. Ochrona przed presją turystyczną polega na monitorowaniu natężenia ruchu turystycznego, a w przypadku nadmiernej presji turystycznej wprowadzeniu ograniczeń w poruszaniu się po terenie – tablice informujące o czasowym (w szczególności okres lęgów ptactwa) lub przestrzennym (najcenniejsze obszary poddane największej penetracji) ograniczeniu wstępu.	APU7 - Użytek ekologiczny - Starorzecze Narwi koło miejscowości Lipa

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stosunków wodnych polega na regulowaniu odpływu na kanale odprowadzającym wody do Narwi. 2. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzeczy polega na utrzymaniu lub/i wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar pałkowy, szuwar trzcinowy) wokół zbiornika. 	<p>APU8 - Użytek ekologiczny - Starorzecze Narwi koło miejscowości Szygówek</p>
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stosunków wodnych polega na budowie zastawki na kanale odwadniającym ols. 	<p>APU9 – Użytek ekologiczny – Ols koło miejscowości Orzełek</p>
3.	Ochrona zasobów abiotycznych i gleb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dopuszcza się zmiany ukształtowania terenu związane ze zwiększeniem retencji wodnej obszaru. 2. Zachowanie ciągów krajobrazowych oraz ochrona samych skarp przed ruchami masowymi obejmuje ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych. 3. Wskazuje się na konieczność wykonania inwentaryzacji nielegalnych wyrobisk oraz ich sukcesywną rekultywację. W szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się interesujące biocenozy przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zaleca się natomiast podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania. 4. Wskazuje się na konieczność likwidacji dzikich wysypisk odpadów. 5. Celem identyfikacji i ochrony przed zabudową dobrze wykształconych, nieprzekształconych antropogenicznie profili gleb, w tym profile gleb organicznych na tarasach zalewowych rzek, zaleca się przeprowadzenie szczegółowych badań gleboznawczych oraz rozważenie możliwości ustanowienia stanowisk dokumentacyjnych. 	<p>obszar całego Parku</p>
4.	ochrona zasobów i ekosystemów wodnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabrania się dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej, a w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) lokalizowania nowych wałów przeciwpowodziowych w obrębie tarasu zalewowego Bugu i Narwi; 2) budowy w korycie Bugu zbiorników dużej retencji; 3) budowy zbiorników małej retencji na tarasie zalewowym Bugu; 4) jakiegokolwiek niekorzystnej zamiany starorzeczy i lokalnych obniżen terenu, w tym w: zbiorniki retencyjne, rekreacyjne, odstojniki ścieków oraz wysypiska odpadów stałych; 5) poboru wody z małych zbiorników wodnych i starorzeczy w objętości większej niż zasilanie oraz wszelkich prac powodujących ubytek wody z tych obiektów (melioracje odwadniające); 6) osuszania terenów podmokłych, w tym torfowisk, łągów i olsów. 2. Zabrania się prowadzenia prac regulacyjnych Bugu i Narwi za wyjątkiem czynności mających na celu ochronę przeciwpowodziową, utrzymanie szlaku żeglownego oraz przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska. Prace te mogą być wykonywane jedynie z zastosowaniem materiałów naturalnych. 3. Zaleca się budowę zbiorników małej retencji na bezpośrednich dopływach Bugu (rzeki IV rzędu) na tarasie nadzalewowym z zachowaniem następujących warunków realizacji inwestycji: <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, Nr 115, poz. 1229, z 2002r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 233, poz. 1957, z 2003r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865, Nr 217, poz. 2124, z 2004r. Nr 19, poz. 77, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 	<p>obszar całego Parku</p>

		<p>91, poz. 875, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1263, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2784, z 2005r. Nr 25, poz. 202, Nr 62, poz. 552, Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 167, poz. 1399, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1458 i 1462, Nr 180 poz. 1495, Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006r. Nr 50, poz. 360); raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko musi zawierać obliczenia przepływów nienaruszalnych rzeki na ujściu do projektowanego zbiornika i w odcinku leżącym bezpośrednio poniżej konstrukcji piętrzącej;</p> <p>2) zastosowanie surowców naturalnych (w szczególności kamień, drewno);</p> <p>3) podjęcie działań łagodzących skutki przyrodnicze inwestycji w ramach kompensacji przyrodniczej, a w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zachowanie na brzegu zbiornika elementów starodrzewu liściastego (drzew pojedynczych i kęp drzew), b) wprowadzenie nowych nasadzeń drzew liściastych właściwych dla siedliska, łącznie na 20% długości linii brzegowej, w pasie o szerokości nie mniej niż 5m, c) wprowadzenie nasadzeń krzewów na 40% długości linii brzegowej, w pasie o szerokości nie mniejszej niż 5m i w odległości do 2m od granicy wody przy maksymalnym napełnieniu zbiornika, d) zabezpieczenie konstrukcji ziemnych w tym przede wszystkim siatkami zabezpieczającymi je przed bobrami i innymi ssakami drążącymi nory w gruntach przywodnych, e) prowadzenie monitoringu przepływu w odcinku rzeki poniżej zbiornika; w przypadku spadku wielkości przepływu wody poniżej przepływu nienaruszalnego nie dopuszcza się dalszego poboru wody ze zbiornika, za wyjątkiem działań związanych z zagrożeniem pożarowym i przeciwdziałaniem nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska, f) dla zbiorników o powierzchni lustra wody przy średnim stanie powyżej 0,5ha: 	
		<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie w centralnej części zbiornika wyspy o powierzchni około 100m² wyniesionej około 0,5m nad poziom wody przy maksymalnym napełnieniu zbiornika, z nasadzeniem kilku drzew liściastych i kęp krzewów właściwych dla siedliska jako refugium dla ptaków drapieżnych, - utworzenie w centralnej części zbiornika 2 pliczyn o powierzchni około 120m², zagłębionych na około 1m przy maksymalnym napełnieniu zbiornika, jako refugium dla ptaków i drobnych ssaków; utworzenie na nich siedliska szuwarowego przez nasadzenie trzciny i innej roślinności szuwarowej. <p>4. Zaleca się usprawnienie zarządzania pracą istniejących zastawek i jazów.</p> <p>5. Dla cieków, z których w sposób zorganizowany pobierana jest woda na potrzeby gospodarcze, w szczególności do napełniania stawów hodowlanych, z wyłączeniem sytuacji związanych z przeciwdziałaniem nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska, ustala się obowiązek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określenia i utrzymania wielkości przepływów nienaruszalnych; 2) utrzymania poboru wody ze starorzeczy, innych zbiorników naturalnych i zbiorników małej retencji w wielkości mniejszej niż ich zasilanie. <p>6. Ochrona cieków i zbiorników wodnych przed splywem zanieczyszczeń powierzchniowych polega na utrzymaniu istniejących i tworzeniu nowych pasów zadrzewień i zakrzewień nadwodnych jako naturalnej obudowy biologicznej.</p>	

		<ol style="list-style-type: none"> 7. W odległości 20m od strefy ochronnej źródeł i ujęć wody, brzegu zbiorników wodnych oraz cieków nie dopuszcza się nawożenia własnych gruntów rolnych gnojowicą, a w odległości do 100m zaleca się ograniczenie wszelkiego nawożenia. 8. Urządzenia wodne należy wykonywać zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. 9. Zaleca się zachowanie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarze międzywala. 10. Celem rozpoznania zmian zachodzących w bilansie wodnym i obiegu geochemicznym na tarasie zalewowym i nadzalewowym zaleca się założenie sieci piezometrów i prowadzenie obserwacji poziomu wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie w zlewniach najbardziej zagrożonych stałym lub okresowym deficytem wody: zlewnia Ugoszczy, Buczynki i Bojewki. 11. W okresie od kwietnia do października, raz w miesiącu, zaleca się wykonywanie kontroli poziomu lustra wody w 3-5 wybranych starorzeczach położonych na zawału w różnej odległości od rzeki. 12. Zaleca się objęcie stałym monitoringiem jakości wód 3-5 wybranych starorzeczy o powierzchni ponad 5ha i głębokości maksymalnej nie mniejszej niż 3m. Badania należy prowadzić w zakresie przewidzianym dla jezior zgodnie z „Wytycznymi monitoringu podstawowego jezior” początkowo 3-krotnie co 2 lata, a następnie zależnie od dynamiki zmian stanu jakościowego wód co 2-5 lat. 13. Celem zatrzymania wody na tarasie zalewowym Bugu administrator urządzeń wodnych we współpracy z Dyrektorem Parku określi zasady funkcjonowania budowli wodnych w wałe przeciwpowodziowym na lewym tarasie zalewowym, uwzględniające otwieranie budowli w czasie wezbrań od 1 listopada do 31 marca oraz ich zamykanie na okres niżówek i roztopów. 14. Zaleca się wykonanie prac studialnych związanych ze zmianą pracy systemu śluz i zastawek w zakresie efektów regulowania wilgotności gleb i wymiany wody w starorzeczach na zawału oraz stanu zachowania siedlisk, których funkcjonowanie jest zależne od cyklicznego zalewania wodami rzeki. 	
5.	poprawa stosunków wodnych ekosystemów hydrogenicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustala się obowiązek: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyłączenia z konserwacji brzegów cieków V i wyższych rzędów i dopuszczeniu do ich renaturyzacji; 2) odmulania wszystkich rowów melioracyjnych co 10 lat oraz prowadzeniu odmulania warstwą płytszą od 15-20cm (optymalnie 5-10cm). 2. Zadania określone w pkt 1 nie dotyczą prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej. 	BCK II1-3
		1. Nie wprowadza się dodatkowych ustaleń.	BCK II1
		1. W kontekście projektowanej budowy zbiornika retencyjnego „Bartków” w strefie BCK II3 nowe pozwolenie wodnoprawne dla stawów rybackich wymaga obliczenia i określenia warunków zachowania przepływów nienaruszalnych Kołodziejki.	BCK II2
		<p>Wariant 1 realizacja zbiornika wodnego „Bartków” o funkcjach rekreacyjnych i retencyjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w planie ochrony. 2. W związku z planowanym zagospodarowaniem w strefie BCKIV18 zaleca się monitorowanie natężenia ruchu turystycznego, a w przypadku jego nadmiernego nasilenia podjęcie działań ograniczających, w szczególności poprzez wprowadzenie zakrzewień i zadrzewień utrudniających dostęp do części zbiornika. <p>Wariant 2 odstąpienie od realizacji zbiornika wodnego „Bartków”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych zgodnie z ustaleniami dla stref BCK III. 	BCK II3

6.	renaturyzacja zdegradowanych ekosystemów hydrogenicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustala się opracowanie projektu renaturyzacji zdegradowanych ekosystemów hydrogenicznych poprzedzonego badaniami hydrologicznymi uwzględniającego przede wszystkim: <ol style="list-style-type: none"> a) bilans wody w zlewni, b) zasady regulowania odpływu wody z istniejących systemów drenarskich i sieci rowów odwadniających z określeniem wysokości piętrzenia wody na poszczególnych urządzeniach w zależności od wymagań zbiorowisk, c) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa), d) zmniejszenie przepływu w rowach melioracyjnych poprzez częściowe zasypywanie rowów lub ich nie wykaszanie, e) odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków, f) realizację melioracji nawadniających, g) wtórne zabagnienia terenu. 2. Zaleca się opracowanie koncepcji odsunięcia wałów przeciwpowodziowych na granicę tarasu zalewowego i nadzalewowego w celu przywrócenia naturalnego zasilania starorzeczy: <ol style="list-style-type: none"> 1) I etap - na odcinku ujście Nowej Treblińki - Morzyczyn Włociański, 2) II etap - na odcinku Przewóz Nurski – ujście Cetyni. 	BCR I
7.	wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarze międzywala	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przerzut wody z Bugu do starorzecza obejmuje budowę przepompowni, której lokalizacja powinna zapewnić najlepsze efekty inwestycji przy najmniejszych kosztach. 2. Ograniczenie dostępu do linii brzegowej starorzecza polega na utrzymaniu lub wprowadzaniu zakrzewień i szuwarów (szuwar palkowy, szuwar trzcinowy) wokół zbiornika. 3. Ograniczenie dojazdu do Jeziora Bużysko polega na ustawieniu znaku zakazu wjazdu na drogach dojazdowych w porozumieniu z zarządzającym drogą. 	BCE1
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspomaganie naturalnego przepływu wody w starorzeczu obejmuje: <ol style="list-style-type: none"> 1) budowę nowego jazu w okolicach miejscowości Kielpińiec na dopływie wody; 2) wykonanie przekopu wymuszającego przepływ wody w starorzeczu; 3) wykorzystanie istniejącego jazu naprzeciw miejscowości Kamionka Nadbużna do odpływu wody. 	BCE2
8.	ochrona wód podziemnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jako niekorzystne dla przyrody oraz racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej nie dopuszcza się działań powodujących: <ol style="list-style-type: none"> 1) obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn; 2) osuszanie torfowisk i obszarów źródłiskowych cieków. 	obszar całego Parku
9.	poprawa stanu czystości wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawę stanu czystości wód cieków i zbiorników wodnych realizuje się w szczególności poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku; 2) uporządkowanie obejść gospodarskich pod kątem dotrzymywania norm sanitarnych i ochrony środowiska; 3) zinventaryzowanie oraz likwidację punktów zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i wód powierzchniowych; 4) utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń ze zlewni wykorzystywanej na cele rolnicze i leśne. 	obszar całego Parku

10.	Ochrona hydrobiontów w warunkach użytkowania rybackiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się rozpoznanie hydrobiontów oraz ewentualną przebudowę struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania pożytku zgodnie z ustawą z dnia 18 kwietnia 1985r. o rybactwie śródlądowym (tekst jednolity Dz. U. z 1999r. Nr 66, poz. 750, z 2000r. Nr 120, poz. 1268, z 2001r. Nr 81, poz. 875, Nr 110, poz. 1189, z 2002r. Nr 81, poz. 731, Nr 115, poz. 1229, z 2004r. Nr 92, poz. 880 oraz z 2005r Nr 130, poz.1087 i Nr 175, poz. 1462). 2. Gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych Parku powinna: <ol style="list-style-type: none"> 1) wspomagać ochronę stanu ilościowego i jakości wód powierzchniowych w celu utrzymania różnorodności siedliskowej, warunkującej trwałe występowanie rodzimej ichtiofauny; 2) wspomagać ochronę gatunków hydrobiontów objętych ochroną prawną, krytycznie zagrożonych i zagrożonych, wymienianych w „Polskiej czerwonej księdze zwierząt”, „Polskiej czerwonej księdze roślin” oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony aktywnej; 3) promować w działaniach gospodarczych rodzime gatunki ryb pochodzenia lokalnego; 4) prowadzić do uzyskania składu gatunkowego i struktury wiekowej ryb właściwych dla danego typu wód, zapewniającego optymalne wykorzystanie występujących w nich siedlisk i bazy pokarmowej oraz umożliwiającego populacjom ryb naturalny rozród. 3. Dla operatów rybackich ustala się: <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymanie i przywracanie utraconej różnorodności siedliskowej wód powierzchniowych oraz uzyskanie struktury gatunkowej ryb, zwłaszcza proporcji gatunków drapieżnych do gatunków tzw. „spokojnego żeru”, oraz struktury wiekowej ryb właściwych dla typu siedliska; 2) planowanie gospodarki rybackiej w oparciu o rozpoznanie stanu ekosystemów wodnych Parku, zwłaszcza warunków fizyczno-chemicznych siedliska, obfitości i dostępności bazy pokarmowej ryb, struktury gatunkowej i wiekowej ichtiofauny, wielkości eksploatacji poszczególnych gatunków ryb, zwłaszcza cennych z wędkarskiego punktu widzenia, a także rzadkich i zagrożonych; 3) utrzymanie na właściwym poziomie liczebności populacji szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów przez niezbędne zarybienia; 4) zarybienie Bugu głównie gatunkami drapieżnymi (szczupak, sandacz, sum, okoń) oraz z grupy reofilnych karpiowatych (brzana, jaź, kleń i świnka); 5) wykorzystywanie do zarybień materiału z hodowli (wylęgarni) lokalnych, 6) promowanie naturalnego rozrodu ryb, w szczególności przez tworzenie obrębów ochronnych obejmujących najbardziej wydajne tarliska i miejsca wychowu narybku; 7) z uwagi na ochronę gatunkową ryb dopuszczenie odłowów sieciowych uzasadnione jedynie poprawą struktury gatunkowej ichtiofauny (w tym eliminacji gatunków obcych, ograniczenia nadmiernej liczebności gatunku rodzimego oddziałującego niekorzystnie na całość zespołu ryb) lub ochrony siedlisk (w tym ograniczenia nadmiernej liczebności leszcza, płoci i krąpia - gatunków uznawanych za przyczyniające się do degradacji siedliska); 8) określenie sposobu i wdrożenie formy raportowania o połowach przez wędkarzy, jako jednego z podstawowych monitoringów ichtiofauny; 	obszar całego Parku
-----	---	---	---------------------

		<p>9) określenie i wdrożenie sposobów ochrony chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków hydrobiontów, w tym, w uzasadnionych wypadkach, wskazanie propozycji obrębów ochronnych;</p> <p>10) w celu ochrony roślinności brzegowej, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wielu gatunków zwierząt oraz przeciwdziałania erozji brzegów rzek, należy wskazać miejsca cumowania i wodowania łodzi.</p> <p>4. Zaleca się propagowanie wśród współwłaścicieli i współużytkowników zbiornika wodnego potrzeby i korzyści wynikających ze wspólnego użytkowania zbiornika i jego otoczenia.</p>	
11.	ochrona lądowych ekosystemów nieleśnych	<p>1. Ochronę lądowych ekosystemów nieleśnych realizuje się przez:</p> <p>1) kontynuowanie tradycyjnego, ekstensywnego sposobu użytkowania gruntów rolnych i niedopuszczenie do ich ugorowania;</p> <p>2) dopuszczenie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze wyłącznie w strefach wskazanych w § 11 niniejszego załącznika;</p> <p>3) zapewnienie właściwego dla danego typu ekosystemu poziomu wody;</p> <p>4) objęcie ochroną prawną, po dokładnym zbadaniu, najwartościowszych elementów flory i zbiorowisk roślinnych, zwłaszcza zbiorowisk wodnych i nadwodnych, torfowisk oraz muraw;</p> <p>5) dopuszczenie procesów erozji na zboczach doliny Bugu, które mają kluczowe znaczenie dla dynamicznego odradzania się siedlisk zboczowych warunkujących egzystencję kserotermicznym gatunkom roślin oraz związanych z nimi zwierząt.</p> <p>2. Monitoring ekosystemów nieleśnych obejmuje:</p> <p>1) stan i źródła zagrożeń ekosystemów nieleśnych;</p> <p>2) stan środowiska abiotycznego, w szczególności stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych;</p> <p>3) skutki działań ochronnych.</p>	obszar całego Parku
12.	przeciwdziałanie zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych	<p>1. Przeciwdziałanie sukcesji zarastających łąk i pastwisk, połąnek i łąk śródleśnych, wilgotnych łąk i torfowisk realizuje się przez usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów w dolinach cieków jako naturalnej zabudowy biologicznej.</p> <p>2. Utrzymaniu trwałych użytków zielonych sprzyjać będzie propagowanie wśród rolników działań w ramach Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego, w tym:</p> <p>1) utrzymanie lub przywracanie arealu użytków zielonych;</p> <p>2) niedopuszczenie do zamiany użytków zielonych na grunty orne;</p> <p>3) niedopuszczenie do przeorywania użytków zielonych;</p> <p>4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia);</p> <p>5) powrót do tradycyjnego użytkowania (optymalnie koszenie ręczne) oraz opóźnienie pierwszego pokosu po 15 lipca, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu z pozostawieniem pojedynczych kop siana na obrzeżach do końca lata.</p> <p>3. Ustala się wyłączenie obszaru z zalesień.</p>	BCK III

13.	ochrona ekosystemów leśnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaleca się utrzymanie istniejących powierzchni leśnych oraz zachowanie aktualnych proporcji powierzchniowych między obszarami leśnymi i nieleśnymi. 2. Dopuszcza się powiększanie istniejących zasobów leśnych, jeśli jest to uzasadnione jednocześnie względami przyrodniczymi i ekonomicznymi, przy czym powinno ono sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno – leśnej oraz zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych. Za obszary pożądane do zalesień przyjmuje się: <ol style="list-style-type: none"> 1) wielkoobszarowe tereny rolnicze o małej lesistości; 2) tereny łączące istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje korytarzy ekologicznych dla fauny leśnej; 3) tereny wzdłuż najważniejszych wododziałów; 4) tereny przylegające do cieków i zbiorników wodnych, za wyjątkiem doliny Bugu. 3. Nie dopuszcza się zalesiania strefy ekspozycji sylwety Drohiczyzna. 4. Grunty przeznaczone do zalesienia określi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. 5. Nowe plany urządzania lasów państwowych pozostających w zasięgu terytorialnym Parku przyjmą 140 lat jako wiek rębności dębu. 6. Zakaz zmiany stosunków wodnych na siedliskach bagiennych i wilgotnych, w szczególności w borach bagiennych, olsach, łęgach i na torfowiskach. 7. Poprawa stosunków wodnych w lasach obejmuje zachowanie istniejących mokradel, śródleśnych wilgotnych łąk i torfowisk oraz cieków, a także odtwarzanie i realizację nowych obiektów małej retencji, jeśli nie zagraża to obecnym wartościom przyrodniczym. 8. Nie dopuszcza się stosowania zrębów zupełnych. 9. W drzewostanach z dominującym udziałem Wz, Js, Ol oraz w zbiorowiskach łęgów wierzbowo-topolowych należy stosować rębnie złożone. W drzewostanach do przebudowy zaleca się stosowanie rębni IIIb. Docelowo zaleca się zwiększenie udziału jesionu, przy czym do czasu opanowania lub wycofania się inwazji patogenów jesionu należy przejściowo zrezygnować z jego sztucznego odnowienia. 10. Niezależnie od rodzaju rębni zaleca się pozostawianie do naturalnej śmierci kęp starodrzewu z udziałem drzew dziuplastych o powierzchni łącznej nie mniejszej niż 5% powierzchni manipulacyjnej i powierzchni jednostkowej około 10a, a także posuszu liściastego jałowego i czynnego oraz posuszu iglastego w ilościach uniemożliwiających inicjowanie ognisk gradacyjnych. 11. Odnowienia lasu obejmują: <ol style="list-style-type: none"> 1) preferowanie odnowień naturalnych, jeśli pozwolą na to warunki siedliskowe i istniejący skład gatunkowy; 2) odnowienia sztuczne gatunków właściwego pochodzenia z materiału siewnego dobrej jakości. 12. Uznaje się za konieczne stopniowe usuwanie gatunków obcych w ramach prowadzonych prac leśnych, w szczególności: robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i>, klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> i czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>. 13. Tworzenie stref ekotonowych na obrzeżach upraw leśnych, zwłaszcza na siedliskach porolnych obejmuje zakładanie pasów drzew i krzewów złożonych z gatunków domieszkowych i biocenotycznych. 	obszar całego Parku
-----	-----------------------------	---	---------------------

		<p>14. Zaleca się pozostawianie na powierzchni możliwie dużej liczby drzew kwalifikujących się do uznania za pomniki przyrody, o nietypowym pokroju, drzew gatunków uznanych lokalnie za rzadkie i ginące, drzew stanowiących siedlisko bogatej flory epifitycznej, drzew stanowiących pamiątkę kultury leśnej, w szczególności pojedyncze egzemplarze gatunków egzotycznych pod warunkiem, że nie stanowią zagrożenia dla rodzimej przyrody, drzew tworzących komponowane układy przestrzenne, w tym aleje.</p> <p>15. Żaden zabieg pielęgnacyjny (czyszczenia, trzebieże) nie może ograniczać różnorodności biologicznej Parku i całkowicie eliminować z niego jakichkolwiek gatunków, za wyjątkiem inwazyjnych gatunków obcych.</p> <p>16. Uznaje się za konieczną realizację określonego w planie ochrony programu działań w odniesieniu do ochrony gatunków flory, fauny i grzybów.</p> <p>17. Zwalczanie niepożądanych gradacji owadzych i grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich odbywa się przez stosowanie metod mechanicznych lub biologicznych. Środki chemiczne należy ograniczyć do przypadków, gdy pozostałe metody są niewystarczające.</p> <p>18. Zaleca się zachowanie materialnych pozostałości dawnej kultury leśnej, w szczególności obserwacyjnych wież przeciwpożarowych, słupów podziału powierzchniowego, dróg leśnych wraz z ich nawierzchniami oraz kultury powszechnej.</p>	
14.	zachowanie krajobrazu leśnego, w tym dużych kompleksów lasów państwowych	<p>1. Zaleca się renaturyzację najlepiej zachowanych fragmentów nadrzecznych łągów wiązowo-jesionowych i wierzbwotopolowych, w szczególności na ustabilizowanych wyspach na Bugu oraz obejmowanie najlepiej zachowanych fragmentów ochroną prawną.</p> <p>2. Utrzymuje się istniejącą powierzchnię lasów ochronnych oraz zaleca się uznanie za ochronne lasy na siedliskach bagiennych i wilgotnych (siedliska BMb, LMb, Ol, OlJ, Lt), przylegające do cieków i zbiorników wodnych, na wydmach oraz na obszarach narażonych na erozję glebową.</p> <p>3. Ochrona ekosystemów nieleśnych w istniejących i potencjalnych użytkach ekologicznych (polany, wilgotne łąki śródleśne, torfowiska, murawy napiaskowe) obejmuje utrzymanie dotychczasowego stanu zasobów przyrodniczych i niedopuszczenie do sukcesji.</p> <p>4. Zaleca się wykonanie opracowań dotyczących gospodarki wodnej regulujących zagadnienia melioracji i układu stosunków wodnych na obszarze leśnym.</p> <p>5. Zaleca się rozszerzenie współpracy z ośrodkami naukowymi w zakresie doskonalenia metod gospodarki leśnej oraz badań nad ekosystemami leśnymi i nieleśnymi na terenach leśnych, wyniki których pozwolą przede wszystkim na wnioskowanie o objęcie ochroną prawną obiektów.</p> <p>6. Wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych dopuszczalne jest w oparciu o istniejącą i projektowaną infrastrukturę, w tym przede wszystkim szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze.</p>	obszar całego Parku w szczególności strefa BCS III
15.	kształtowanie zróżnicowanej struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej drzewostanów lasów niepaństwowych	<p>1. Zaleca się wykonanie lub uaktualnienie uproszczonych planów urządzania lasów lub inwentaryzacji stanu lasu dla lasów rozdrobnionych uwzględniających przyrodnicze warunki gospodarki leśnej.</p> <p>2. W lasach prywatnych wycinkę drzew wykonuje się zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 28 września 1991r. lasach.</p>	obszar całego Parku w szczególności strefa BCK I
16.	zachowanie rolniczego użytkowania terenu	<p>1. Uznaje się za wskazane zachowanie dotychczasowego profilu produkcji rolnej z dominacją gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową oraz propagowanie zasad rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego.</p>	obszar całego Parku

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Uznaje się za wskazany rozwój pozarolniczych funkcji obszarów wiejskich, w tym rozwój agroturystyki, z wykorzystaniem infrastruktury turystycznej i edukacyjnej Parku. 3. Propagowanie i wdrożenie zasad Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego oraz „Kodeksu dobrej praktyki rolniczej” sprzyjać będzie ochronie różnorodności biologicznej obszarów wykorzystywanych rolniczo. 4. Ochrona i kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego obejmuje zachowanie istniejącego rozplanowania użytków rolnych, śródpolnych zabagnień, podmokłości i oczek wodnych oraz istniejących i nowych zadrzewień śródpolnych. 5. Zaleca się ochronę lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt. 	
17.	ochrona gatunków flory, fauny i grzybów	<ol style="list-style-type: none"> 1. W odniesieniu do chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów zaleca się: <ol style="list-style-type: none"> 1) dalsze rozpoznanie stanowisk występowania; 2) obejmowanie ochroną prawną stanowisk gatunków reprezentatywnych dla obszaru Parku; 3) opracowanie i ewentualne wdrożenie programu monitoringu wybranych gatunków fauny lub ich stanowisk, w tym zwłaszcza wśród: <ol style="list-style-type: none"> a) kręgowców - ptaki: bąk <i>Botaurus stellaris</i>, bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>, gągoł <i>Bucephala clangula</i>, błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>, orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>, kania ruda <i>Milvus milvus</i>, derkacz <i>Crex crex</i>, sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>, krwawodziób <i>Tringa totanus</i>, samotnik <i>Tringa ochropus</i>; gady: żółw błotny <i>Emys orbicularis</i>; ryby i kręglouste: strzebla błotna <i>Eupallasella perenurus</i>, głowacz białopletwy <i>Cottus gobio</i>, minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>, b) bezkręgowców – pijawka lekarska <i>Hirudo medicinalis</i>; motyle dzienne: szlaczkoń torfowiec <i>Colias palaeno</i>, modraszek arion <i>Maculinea arion</i>, modraszek bagniczek <i>Plebejus optilete</i>, czerwończyk fioletek <i>Lycaena Helle</i>, jętki (postaci larwalne): <i>Oligoneuriella pallida</i> i <i>Oligoneurisca borysthenica</i>, małże i ślimaki: zawójka rzeczna <i>Valvata</i> (syn. <i>Borysthenia</i>) <i>naticina</i>, skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>, szczeżuja wielka <i>Anodonta cygnea</i>, 4) opracowanie i ewentualne wdrożenie programu monitoringu stanowisk wybranych gatunków flory, w tym zwłaszcza: leńca bezpodkwiatkowego <i>Thesium ebracteatum</i>, staroduba łąkowego <i>Ostericum palustre</i>, mieczyka dachówkowatego <i>Gladiolus imbricatus</i>, kosaćca syberyjskiego <i>Iris sibirica</i>, wielosiła błękitnego <i>Polemonium coeruleum</i>, pełnika europejskiego <i>Trollius europaeus</i>, żabieńca lancetowatego <i>Alisma lanceolatum</i>, pływacza pośredniego <i>Utricularia intermedia</i> i pływacza mniejszego <i>Utricularia minor</i>, wywłócznika kłosowego <i>Myriophyllum spicatum</i>, jeżogłówki najmniejszej <i>Sparganium minimum</i>; 5) opracowanie i ewentualne wdrożenie programu reintrodukcji pierwiosnki omączonej <i>Primula farinosa</i>, lipiennika <i>Loesela Liparis loeselii</i>, ciemiężycy białej <i>Veratrum album</i>, ostrolódki kosmatej <i>Oxytropis pilosa</i> i długosza królewskiego <i>Osmunda regalis</i>. 6) W odniesieniu do gatunków objętych ochroną czynną zaleca się opracowanie lub uczestnictwo w regionalnych lub krajowych programach czynnej ochrony. 2. W odniesieniu do gatunków, dla których wymagane jest stanowienie strefy ochronnej ustala się: <ol style="list-style-type: none"> 1) przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji stanowisk gatunków roślin (w tym brodaczkę zwisającą <i>Usnea filipendula</i> i brodaczkę kępkową <i>Usnea hirta</i>) i zwierząt; 	obszar całego Parku

		<p>2) ustanowienie stref ochronnych i kontrolę przestrzegania obowiązujących w nich zasad gospodarowania.</p> <p>3. Ochrona tras migracji roślin, zwierząt i grzybów (korytarze ekologiczne) obejmuje ich rozpoznanie oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony, zwłaszcza w działalności inwestycyjnej.</p> <p>4. Gospodarowanie zwierzyną łowną polega na:</p> <p>1) dostosowaniu liczebności populacji poszczególnych gatunków do warunków środowiskowych;</p> <p>2) tworzeniu poletek zgryzowych i wodopojów dla zwierzyny celem zmniejszenia szkód wyrządzanych w uprawach leśnych i rolnych;</p> <p>3) wynagradzaniu szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez zwierzynę łowną zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie (Dz.U. z 2005r. Nr 127, poz. 1066 i Nr 175, poz. 1462).</p>	
18.	zachowanie cennych wartości kultury	<p>1. Zaleca się wpisanie do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków następujących obiektów:</p> <p>1) kapliczka murowana, 2 poł. XIX w. w miejscowości Korczew;</p> <p>2) młyn wodny murowany, 1934r. w miejscowości Drażniew, gmina Korczew;</p> <p>3) kościół parafialny p.w. św. Antoniego murowany, 1923 – 1930r. w miejscowości Ugoszcz, gmina Miedzna.</p> <p>2. Ochrona zabytków kultury materialnej i niematerialnej Parku – według przepisów odrębnych.</p> <p>3. Ochrona zabytków kultury materialnej i niematerialnej Parku obejmuje wspieranie działań i w miarę możliwości współpracę z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, samorządami gminnymi oraz społecznościami lokalnymi w zakresie przeprowadzania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych i remontowo-konserwatorskich obiektów, ustanawiania społecznych opiekunów zabytków oraz upowszechniania wartości kultury niematerialnej.</p> <p>4. Wskazuje się na konieczność przeprowadzenia szczegółowego rozpoznania wartości kulturowych Parku, w tym przede wszystkim: drewnianych chałup i budynków gospodarczych, kapliczek, figur i krzyży przydrożnych, mogił, pomników i tablic pamiątkowych.</p>	obszar całego Parku
		1. Wskazuje się na konieczność wykonania studiów ruralistycznych, z których wynikałyby szczegółowe wytyczne konserwatorskie.	BCS IIA1
		1. Wskazuje się na konieczność wzmożenia kontroli konserwatorskiej celem ochrony stanowisk archeologicznych przed rozkopywaniem przez poszukiwaczy metali i innych.	BCS IIA2
		1. Wskazuje się na konieczność prowadzenia prac pielęgnacyjnych przy najwartościowszym drzewostanie.	BCS IIA3
		1. Wskazuje się na konieczność prowadzenia prac pielęgnacyjnych przy najwartościowszym drzewostanie oraz prac remontowo - konserwatorskich przy nagrobkach.	BCS IIA4
		2. Zaleca się przeprowadzenie badań nad stopniem synantropizacji szaty roślinnej.	
		1. Wskazuje się na konieczność prowadzenia bieżących napraw budynków oraz prac pielęgnacyjnych parku, w tym wycinanie chwastów i samosiewów, koszenie trawy, usuwanie posuszu, usuwanie wiatrolomów.	BCS IIA5
		2. Zaleca się wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej parku pod kątem wytypowania drzew zasługujących na ochronę pomnikową oraz odtworzenia historycznego układu parku.	
		1. Wskazuje się na konieczność wykonania prac remontowych i konserwatorskich kamiennych pomników i betonowego podłoża oraz prac pielęgnacyjnych, w tym wycinka chwastów i samosiewów, usuwanie wywrotów i posuszu, koszenie trawy na terenie:	BCS IIA6

		<ol style="list-style-type: none"> 1) głównego pomnika - mauzoleum i jego najbliższego otoczenia; 2) pomnika w miejscu karnego obozu pracy i jego najbliższego otoczenia; 3) wybierzyska po dawnej żwirowni. 	
19.	przekształcenia funkcjonalno - przestrzenne cennych elementów kultury	1. Wskazuje się na konieczność opracowania i wdrożenia projektu zabiegów konserwatorskich obiektów architektonicznych oraz założenia ogrodowego.	BCK IV/23
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Wskazuje się na konieczność ogrodzenia i oznakowania odpowiednią tablicą informacyjną nekropolii oraz uporządkowanie i należyte zagospodarowanie terenu nekropolii. 2. Zaleca się przeprowadzenie badań nad stopniem synantropizacji szaty roślinnej. 	BCK IV/24
20.	rewaloryzacja techniczno-architektoniczna	1. Zaleca się częściowe zamaskowanie masztu telekomunikacyjnego roślinnością wysoka.	BCR II

40.	BCK IV14 - zabudowa jednorodzinna i budynki użyteczności publicznej przeznaczone na potrzeby usług i produkcji z dopuszczeniem budynków rekreacji indywidualnej w miejscowości Korczew (gmina Korczew)	<ol style="list-style-type: none"> 1) warunki realizacji zabudowy mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby usług i produkcji zgodnie z ustaleniami dla stref BCK IV 6-10 – poz. 31; 2) warunki realizacji budynków rekreacji indywidualnej zgodnie z ustaleniami dla strefy BCK IV 13 – poz. 39, pkt 2. 3) zaleca się lokalizację ogólnodostępnej bazy noclegowej: gospodarstwa agroturystyczne, pole namiotowe, kemping, schronisko młodzieżowe; 4) dopuszcza się lokalizację obiektów obsługi turystów: punkty gastronomiczne, parking, wypożyczalnia sprzętu sportowego; 5) zaleca się lokalizację punktu informacji turystycznej i ośrodka edukacyjnego Parku.
41.	BCK IV15 – zabudowa jednorodzinna, budynki użyteczności publicznej przeznaczone na potrzeby usług i produkcji nieuciążliwych lub uciążliwych z uciążliwością zamykającą się w granicach działki w miejscowościach: Kiepińiec (gmina Sterdyń), Kiezie (gmina Sterdyń), Młynarze (gmina Sterdyń)	warunki realizacji zabudowy mieszkaniowej oraz budynków użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby usług i produkcji zgodnie z ustaleniami dla stref BCK IV 6-10 – poz. 31.
42.	BCK IV16 - budynki na potrzeby usług i obsługi podróżnych w miejscowości Przewóz Nurski (gmina Ceranów)	<ol style="list-style-type: none"> 1) dopuszcza się lokalizację obiektów obsługi podróżnych: punkty małej gastronomii, restauracje; 2) warunki wykonywania robót budowlanych zgodnie z § 10 ust. 2; 3) warunki realizacji infrastruktury technicznej zgodnie z § 12.
43.	BCK IV17 - budynki na potrzeby usług rekreacyjno-sportowych w miejscowości Korczew (gmina Korczew)	<ol style="list-style-type: none"> 1) dopuszcza się lokalizację obiektów sportowych i rekreacyjnych wymagających dużej powierzchni terenu; 2) dopuszcza się lokalizację obiektów ogólnodostępnych służących rekreacji i wypoczynkowi: w tym pole namiotowe, punkt gastronomiczny; 3) projekty budowlane obiektów sportowych i innych dużych zadaszonych obiektów sportowo-rekreacyjnych powinny być w maksymalnym stopniu zharmonizowane z otoczeniem; 4) warunki realizacji infrastruktury technicznej zgodnie z §12.
44.	BCK IV18 - teren usług rekreacyjno-sportowych w miejscowości Knychówek (gmina Korczew)	<ol style="list-style-type: none"> 1) nie dopuszcza się realizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów małej architektury, dróg i sieci uzbrojenia terenu; 2) zaleca się lokalizację obiektów ogólnodostępnych w tym: kemping, pole namiotowe, punkt gastronomiczny, zorganizowane kąpielisko; 3) ustala się obowiązek wyposażenia obiektów w niezbędną infrastrukturę ochrony 4) środowiska (przenośne toalety, kosze na śmieci); 5) ustala się obowiązek objęcia terenu miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego łącznie z planowanym zbiornikiem wodnym „Bartków” (strefa BCK II3).
45.	BCK IV19 - teren usług turystycznych i wycieczkowych w miejscowości Pogorzelec (gmina Pokrzywnica)	<ol style="list-style-type: none"> 1) nie dopuszcza się realizacji obiektów budowlanych, za wyjątkiem obiektów małej architektury oraz sieci uzbrojenia terenu; 2) dopuszcza się realizację obiektów zagospodarowania rekreacyjnego: <ol style="list-style-type: none"> a) w tym pole namiotowe, parking, punkt gastronomiczny, wypożyczalnia sprzętu pływającego, b) ciągów spacerowych, c) zieleni towarzyszącej (park, ogrody działkowe). 3) zaleca się doprowadzenie energii elektrycznej kablem ziemnym; 4) ustala się obowiązek wyposażenia wznoszonych obiektów w niezbędną infrastrukturę ochrony środowiska (przenośne toalety, kosze na śmieci).
46.	BCK IV20 - teren usług turystycznych i wycieczkowych w miejscowości Łubienica Superunki (gmina Pokrzywnica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymuje się istniejący ośrodek wycieczkowy oraz zaleca się podnoszenie standardów jego wyposażenia, w tym w elementy ochrony środowiska oraz dostosowanie do całorocznego wykorzystania poprzez modernizację i przebudowę; 2. ustala się obowiązek zachowania minimum 70% powierzchni działki jako terenu biologicznie czynnego w rozumieniu przepisów szczególnych; 3. warunki wykonywania robót budowlanych zgodnie z § 10 ust. 2; 4. warunki realizacji infrastruktury technicznej zgodnie z § 12.
47.	BCE1, BCE2	ustala się wyłączenie obszaru z zalesień

Rozdział 3
**Ustalenia w zakresie realizacji
infrastruktury technicznej**

§ 12.1. Ustala się następujące ogólne zasady w zakresie realizacji infrastruktury technicznej:

- 1) działki budowlane oraz tereny, na których przewidywana jest budowa obiektów budowlanych powinny być wyposażone w urządzenia lub systemy odprowadzenia i unieszkodliwiania ścieków bytowych odpowiednio zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy;
  - 2) należy dążyć do optymalizacji wykorzystania istniejących oczyszczalni ścieków. Osady ściekowe mogą być wykorzystywane w celach rolniczych według odrębnych przepisów;
  - 3) liniowe elementy infrastruktury technicznej należy lokalizować w wyznaczonych „korytarzach” infrastrukturalnych;
  - 4) istniejące linie i słupy energetyczne linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowane na obszarach otwartych należy wyposażać sukcesywnie, w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych, w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przed kolizjami przelatujących ptaki oraz zabezpieczenia przed wykorzystywaniem ich jako miejsca odpoczynku przez ptaki;
  - 5) dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych zaleca się stosowanie linii izolowanych, a docelowo kablowych linii podziemnych;
  - 6) nowe linie przesyłowe przekraczające rzeki zaleca się, w miarę możliwości, realizować w systemie przecisków;
  - 7) w ogrzewaniu budynków zaleca się stosować proekologiczne rozwiązania (przede wszystkim wykorzystanie niskoemisyjnych paliw, w szczególności drewna, gazu, oleju lekkiego), w tym niekonwencjonalne (w szczególności w oparciu o energię słoneczną);
  - 8) nie dopuszcza się lokalizacji wiatraków i farm wiatrowych;
  - 9) zaleca się zmniejszenie energochłonności budynków służących realizacji celów publicznych poprzez wykonanie termomodernizacji tych obiektów;
  - 10) zaleca się zachowanie istniejącej sieci dróg. Dopuszcza się inwestycje polegające na poprawie stanu technicznego istniejących dróg oraz warunków bezpieczeństwa ruchu;
  - 11) umieszczanie reklam poza terenem zwartej zabudowy może następować zgodnie z obowiązującymi przepisami, po uzyskaniu opinii Dyrektora Parku w zakresie kolorystyki i rozmiarów planowanych reklam ustawianych jako odrębne budowle;
  - 12) gromadzenie, odprowadzanie i unieszkodliwianie odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w sposób określony w planach gospodarki odpadami;
  - 13) zaleca się objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów opakowaniowych, wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych;
  - 14) w gospodarstwach domowych na terenach wiejskich zaleca się propagowanie indywidualnych sposobów kompostowania;
  - 15) zgodnie z ustaleniami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami – docelową obsługę w zakresie unieszkodliwiania odpadów komunalnych pełnić będą regionalne zakłady gospodarki odpadami:
    - a) siedlecki (dla gmin powiatów: łosickiego, siedleckiego, sokołowskiego, węgrowskiego),
    - b) ciechanowski (dla gmin powiatu pułtuskiego),
    - c) miasto stołeczne Warszawa (dla gmin powiatu wołomińskiego),
    - d) ostrołęcki (dla gmin powiatu ostrowskiego),
  - 16) na terenie Parku zaleca się stosowanie mobilnych stacji do zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych;
  - 17) zaleca się wyznaczenie naturalnych szlaków migracji ssaków i ptaków w przecięciu z drogami publicznymi w granicach Parku, w tym zwłaszcza z drogami krajowymi Nr 50, Nr 62, Nr 63, w celu uwzględnienia tych miejsc do budowy przejść dla zwierząt podczas przebudowy lub remontu drogi.
2. Ustala się następujące szczegółowe warunki realizacji infrastruktury technicznej dla obszarów zainwestowanych:
- 1) ustala się wyposażenie budynków w urządzenia do gromadzenia odpadów oraz zorganizowanie odbioru odpadów;
  - 2) zaleca się rozwój selektywnej zbiórki odpadów podlegających obowiązkowi odzysku i recyklingu;

- 3) nie dopuszcza się spalania odpadów podlegających obowiązkowi odzysku i recyklingu oraz odpadów niebezpiecznych poza instalacjami przeznaczonymi do tego celu;
- 4) ustala się likwidację nieszczelnych zbiorników do gromadzenia ścieków;
- 5) zaleca się realizację zbiorczych systemów odprowadzania ścieków z obszarów zwartej zabudowy;
- 6) w razie braku warunków realizacji sieci kanalizacyjnej w obszarach zwartej zabudowy oraz w zabudowie rozproszonej dopuszcza się indywidualne systemy asenizacyjne (szczelne zbiorniki na ścieki) lub indywidualne oczyszczalnie przydomowe pod warunkiem udokumentowania odpowiednich warunków grunto-wodnych i terenowych;
- 7) ustala się realizację inwestycji ograniczających zanieczyszczenia azotowe pochodzące z rolnictwa (głównie budowa płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę).

Dział VII

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych

Rozdział 1

Ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin

§ 13.1. Ustala się następujące warunki realizacji zainwestowania w otulinie Parku:

- 1) w terenach wskazanych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w planach miejscowych, jako tereny produkcji rolnej preferuje się wyłącznie zabudowę związaną z gospodarką rolną, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi;
- 2) przy realizacji nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszania obiektów; w pierwszej kolejności należy uzupełniać istniejące zagospodarowanie oraz lokalizować zabudowę wzdłuż istniejących dróg;
- 3) preferuje się budynki w formie architektonicznej nawiązującej do budynków realizowanych w Parku.

2. Do czasu ustanowienia planu ochrony w granicach Obszaru Natura 2000 PLB140002 Dolina Liwca ustala się następujące warunki realizacji zainwestowania:

- 1) nie dopuszcza się realizacji nowych obiektów budowlanych mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 2) plan lub projekt przedsięwzięcia o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru Natura 2000 podlega ocenie dokonywanej na podstawie tytułu I działu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska pod względem ewentualnych skutków planu lub przedsięwzięcia w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- 3) zachowuje się istniejącą zabudowę zrealizowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami z możliwością wykonywania na niej robót budowlanych.

3. Postuluje się wzmożenie nadzoru i kontroli w zakresie zachowania lub przywracania ładu przestrzennego w krajobrazie oraz stały nadzór nad przestrzeganiem dyscypliny budowlanej.

Rozdział 2

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

§ 14.1. Zaleca się dokonanie korekty wielkości obszarów planowanych do budowy obiektów budowlanych zgodnie z realnie określonymi potrzebami inwestycyjnymi.

2. Zaleca się uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w całych zlewniach dopływów Narwi i Bugu przepływających przez Park.

3. Zaleca się przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) warunkujących zasobność wód podziemnych Parku.

4. W celu zachowania ciągłości szlaków migracyjnych roślin, zwierząt i grzybów, wskazuje się na konieczność zachowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i regionalnym wzdłuż wszystkich cieków oraz niedopuszczenie do zabudowy w ich granicach.

5. Postuluje się zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej w zakresie użytkowania gospodarczego i poprawy jakości wód Bugu.